

Kuulemistilaisuus tiedustelulainsäädännön valmistelusta, 2016-11-24.

Tiedustelu: Tehokkaat ja tehottomat keinot uhkien torjunnassa

---

1. Johdanto

Kiitämme mahdollisuudesta osallistua kuulemistilaisuuteen tämän tärkeän asian osalta.

Olemme jo aiemmin 7.4.2015 toimittaneet lausunnon asiasta, minkä kohtia ei toisteta tässä.

2. Internet-käyttäjät ikuisesti – iki ry

Internet-käyttäjät ikuisesti iki ry on yleishyödyllinen yhdistys joka pyrkii edistämään viestinnän yleisiä edellytyksiä internetissä. Iki:llä on yli 25.000 jäsentä.

1995 perustettu Iki ry on toiminut jo yli 20 vuotta edistäen internetin käyttöä varsinkin yksityishenkilöiden välisenä viestivälineenä. Internet on tänä aikana mullistanut viestintämahdollisuudet yhdeltä yhdelle, yhdeltä monelle ja monelta monelle.

Iki:n "kvartaaliajattelu" on 25 vuotta, ei vain 3 kuukautta tai vaalien välinen aika. Erilaisia uhkakuvia on tullut ja mennyt ja tullut uudelleen esille tänä aikana, ja internetin palvelut ovat kehittyneet ja vaihtuneet toisiin, mutta valtaosaltaan internetillä on ollut valtavan positiivinen vaikutus kommunikaatioon ja tiedon jakamiseen sekä löytämiseen.

Lisätietoja iki:stä ja sen toiminnasta löytyy www-osoitteesta <http://www.iki.fi>
Yhdistyksen sähköpostiosoite on iki-hallitus@iki.fi

3. Tehokkaat toimet uhkia vastaan

Kun halutaan torjua yhteiskuntaan ja kansalaisiin kohdistuvia uhkia, pitää valita keinot jotka ovat oikeasti tehokkaita eikä säästää väärässä paikassa.

Monet uhkakuvat millä valvontaa ajetaan laajemmaksi eivät ole yhteiskunnan kannalta eksistentiaalisia uhkia. Uhat jotka ovat esillä tiedustelu- ja valvonta-asioista keskustellessa ei ole oikeasti niin pahasti yhteiskuntaa uhkaava asia kuin mediaa seuraamalla voisi luulla.

Menetelmät pitää valita todellisen uhkan ja riskien mukaan. "Jotain pitää tehdä" ei ole syy ylilyönteihin.

Tehoton massatiedustelu

Kohdistamaton laaja-alainen viestinnän ja tietoliikenteen seuranta ja tiedustelu televerkoissa ei ole osoittautunut lainkaan tehokkaaksi keinoksi rikollisuutta ja esim. terrorismia vastaan. Uhkiin liittyvät tiedot hukkuvat liian suureen tietomassaan. Panostuksesta varsinkin massatiedusteluun ei saada kunnon hyötyä sijoitukselle.

Sen sijaan tästä on aiheutunut merkittävää haittaa yhteiskunnalle mm. itsesensuurin, "isoveli valvoo" tunteen, lehdistön vapauden vähenemisen ja valvontakoneiston väärinkäytön yleisyyden vuoksi.

Rikolliset ja terroristit pystyvät myös aktiivisesti suojautumaan massatiedustelua vastaan, kun taas tavalliset lakia kunnioittavat kansalaiset jäävät tehokkaasti valvonnan haaviin.

Tehokas "perinteinen poliisityö"

Jos pelkäämme rikollisuutta ja terrorismia, niitä vastaan tehokkaana keinona toimii "perinteinen poliisityö".

Lisäämällä tehotonta kohdistamatonta massatiedustelua ja säästämällä perinteisten turvallisuusviranomaisten resursseista ei päästä hyviin tuloksiin jos todella halutaan estää yhteiskuntaan kohdistuvia uhkia.

Jos halutaan tehostaa toimintaa uhkia vastaan, kohdentamattoman valvonnan sijaan pitäisikin panostaa toimiviin ja tehokkaisiin keinoihin: Esimerkiksi palkata lisää poliiseja, verotarkastajia, rajavartijoita ym. jotka pystyvät todella selvittämään ja estämään uhkia ja saamaan syyllisiä kiinni. Suomessa on nykyään puolet vähemmän poliiseja kansalaista kohden kuin Euroopassa keskimäärin.

Näille viranomaisille voidaan sitten tarjota tarkkaan epäiltyihin kohdennettavat tiedustelumahdollisuudet ja -menetelmät joista on todellista hyötyä uhkien vastaisessa toiminnassa.